

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร.กระมล ทองธรรมชาติ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๕/๒๕๔๘

วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๘

เรื่อง ศาลแขวงนครราชสีมาส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นางสำรวม วาจาสิทธิ์) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๓ หรือไม่

ศาลแขวงนครราชสีมา ขอให้สำนักงานศาลยุติธรรมส่งข้อโต้แย้งของจำเลย (นางสำรวม วาจาสิทธิ์) ในคดีหมายเลขคำที่ ๑๕๕๒/๒๕๔๔ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๓ หรือไม่ โดยมีสาระสำคัญ สรุปได้ดังนี้

พนักงานอัยการประจำศาลแขวงนครราชสีมา (โจทก์) ยื่นฟ้องนางสำรวม วาจาสิทธิ์ (จำเลย) ว่ากระทำความผิดฐานทำสุรา มีภาชนะหรือเครื่องกลั่นสำหรับทำสุราไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต มีเชื้อสุราไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต และมีไว้ในครอบครองซึ่งสุราที่ทำขึ้นโดยฝ่าฝืนต่อกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๕ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๒ มาตรา ๔๕ พระราชบัญญัติสุรา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๔ มาตรา ๖ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๔ โดยจำเลยให้การรับสารภาพตามฟ้องของโจทก์ จำเลยเห็นว่าโจทก์ไม่สามารถนำข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้นมาฟ้องดำเนินคดีได้ เนื่องจากพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๕ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ มีข้อความขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐

จำเลยเป็นคนไทย เชื้อชาติไทย สัญชาติไทย มีอาชีพเป็นเกษตรกร ต้องได้รับความคุ้มครองและได้รับการปฏิบัติจากเจ้าหน้าที่รัฐ จากรัฐ ภายใต้บทบัญญัติกฎหมายและรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย อย่างเสมอภาคเท่าเทียมกับบุคคลอื่น ๆ แต่ขณะนี้จำเลยไม่ได้รับความเป็นธรรมถูกจำกัดสิทธิในการประกอบอาชีพ สิทธิในการอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี รวมทั้งไม่ได้รับการสนับสนุนระบบเศรษฐกิจแบบเสรีจากรัฐ

ทั้งนี้ เนื่องจากพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๕๓ มาตรา ๕ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ เป็นบทบัญญัติที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๔๖ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๗ มาตรา ๗๘ มาตรา ๘๓ มาตรา ๘๔ และมาตรา ๘๗

ศาลแขวงนครราชสีมาพิจารณาแล้วเห็นว่า ประเด็นที่ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตรงกับที่โจทก์บรรยายมาในฟ้อง เห็นสมควรให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยในปัญหาข้อกฎหมายตามคำร้องนี้ โดยส่งไปยังสำนักงานศาลยุติธรรมเพื่อดำเนินการส่งไปยังศาลรัฐธรรมนูญต่อไป

สำนักงานศาลยุติธรรมเห็นว่า กรณีดังกล่าวอยู่ในบังคับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยประเด็นว่า บทบัญญัติมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๕๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๓ หรือไม่

ประเด็นในการพิจารณาและคำวินิจฉัย

ศาลรัฐธรรมนูญได้มีมติรับคำร้องของจำเลยไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ จากคำฟ้องของพนักงานอัยการโจทก์ ที่ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลย ตามพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๕๓ มาตรา ๕ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๒ มาตรา ๔๕ พระราชบัญญัติสุรา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๕๗ มาตรา ๔ มาตรา ๖ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๕๑ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๖ มาตรา ๔ โดยพนักงานอัยการ (โจทก์) มิได้ฟ้องขอให้ศาลแขวงนครราชสีมาลงโทษจำเลย (นางสาวรวม วาจาสิทธิ์) ตามพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๕๓ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ แต่จำเลย (ผู้ร้อง) ได้บรรยายในคำร้องให้ส่งศาลรัฐธรรมนูญต่อศาลแขวงนครราชสีมาว่า พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๕๓ มาตรา ๕ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๔๖ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๗ มาตรา ๗๖ มาตรา ๗๘ มาตรา ๘๓ มาตรา ๘๔ และมาตรา ๘๗

พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๔๕๓ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ เป็นเรื่องที่โจทก์ไม่ได้ประสงค์ที่จะฟ้องขอให้ศาลแขวงนครราชสีมาลงโทษจำเลยแต่อย่างใด ประกอบกับรายงานกระบวนการพิจารณาของศาลแขวงนครราชสีมาระบุว่า “ศาลพิจารณาแล้ว เห็นว่าประเด็นที่ขอให้วินิจฉัยตรงกับที่โจทก์บรรยายมาในฟ้องแล้ว” ซึ่งคำบรรยายฟ้องของโจทก์ตรงกับคำร้องของจำเลยที่ขอให้ส่ง

ศาลรัฐธรรมนูญมีเฉพาะพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๕ เท่านั้นที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดี
ดังนั้น ประเด็นแห่งคำร้องของจำเลยซึ่งเป็นคู่ความโต้แย้งว่า พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓
ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญจึงมีเพียงว่า พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๕ ขัดหรือแย้งต่อ
รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๔๖ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๗ มาตรา ๗๖
มาตรา ๗๘ มาตรา ๘๓ มาตรา ๘๔ และมาตรา ๘๗ หรือไม่

นอกจากนั้น คำร้องของจำเลย (ผู้ร้อง) ไม่บรรยายคำร้องหรือไม่บรรยายรายละเอียดว่า
พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๕
มาตรา ๖ มาตรา ๕๗ อย่างไรหรือเพราะเหตุใด จึงไม่ชอบด้วยข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วย
วิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ดังนั้น ประเด็นในคำร้องคงมีเฉพาะพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓
มาตรา ๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๖ มาตรา ๕๐ มาตรา ๗๖ มาตรา ๗๘ มาตรา ๘๓
มาตรา ๘๔ และมาตรา ๘๗ หรือไม่ เท่านั้น

โดยที่ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๖/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๔๖ ไว้แล้วว่า
พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๕ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๖ มาตรา ๕๐
มาตรา ๗๖ มาตรา ๗๘ มาตรา ๘๔ และคำวินิจฉัยที่ ๕๒-๕๓/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๔๗
ไว้แล้วว่า พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๕ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๗

จึงมีประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยตามคำร้องนี้ว่า พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓
มาตรา ๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๓ หรือไม่

พิจารณาแล้ว เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๘๓ ซึ่งบัญญัติว่า “รัฐต้อง
มีการดำเนินการให้มีการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม” ส่วนพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓ บัญญัติว่า
มาตรา ๕ “ห้ามมิให้ผู้ใดทำสุรา หรือมีภาชนะหรือเครื่องกลั่นสำหรับทำสุราไว้ในครอบครอง เว้นแต่
จะได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี

การออกใบอนุญาตให้ทำสุราสำหรับใช้ในบ้านเรือน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

แต่เนื่องจากศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยไว้แล้วในคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๓๗/๒๕๔๘
ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๔๘ ว่า มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓ ไม่ขัดหรือแย้ง
ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๓ จึงไม่ต้องวินิจฉัย

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่า มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. ๒๕๕๓ ไม่ขัดหรือแย้งต่อมาตรา ๘๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

ศาสตราจารย์ ดร.กระมล ทองธรรมชาติ

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ